

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«Η ΧΛΩΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ»

Γυμνάσιο Μυγδονίας

Έτος 2022-2023

Ομάδα εργασίας: η τάξη του Γ'2

Εισηγητής: Μοσχούρη Δέσποινα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	3
Ελληνικά Ενδημικά	4
Αρωματικά και φαρμακευτικά	8
Ορχιδέες	18
Στην ακτή	22
Παράρτημα Φωτογραφιών	27
Πηγές	30

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ποικιλομορφία του οικοσυστήματος του Πηλίου περιλαμβάνει ζώνες παράκτιες, πεδινές και ορεινές, οι οποίες βοηθούν στην ανάπτυξη του περιβαλλοντικού τουρισμού, όπως η παρατήρηση των πουλιών και ζώων, η συλλογή βοτάνων και κοπράνων.

Το Πήλιο είναι ένα κατάφυτο και εύφορο μέρος με ενδιαφέρουσα βιοποικιλότητα και ένα πλούσιο υδροφόρο ορίζοντα, που υποστηρίζει διάφορα είδη χλωρίδας και ευνοείται από το εύκρατο, μεσογειακό κλίμα.

Στην περιοχή του Πηλίου υπάρχει μεγάλη ποικιλία σε βιότοπους, με αποτέλεσμα να συνδυάζει την πυκνή δασική βλάστηση (φυλλοβόλα και παραποτάμια δάση) και τους αναπτυγμένους θαμνώνες αείφυλλων πλατύφυλλων.

Συνολικά στην περιοχή εμφανίζονται 3 ζώνες βλάστησης και έχουν διακριθεί 14 οικοτόποι. Η χλωρίδα του Πηλίου είναι πλούσια σε κοινά **taxa*** (τουλάχιστον 620) και υπάρχει πλήθος αρωματικών φαρμακευτικών βοτάνων (πάνω από 50). Ακόμη έχουν καταγραφεί 23 ελληνικά ενδημικά και κάποια σπάνια είδη.

Οικότοποι

Υπάρχουν περίπου 14 οικοτόποι στην περιοχή του Πηλίου. Σύμφωνα με το Natura 2.000 στο κεντρικό τμήμα του ορεινού όγκου εκτείνεται πυκνό δάσος οξιάς, με άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης, που αποτελεί την επικρατούσα βλάστηση στα μεγαλύτερα υψόμετρα.

Η ανθρώπινη παρουσία είναι φανερή σε όλη την περιοχή όπου καλλιεργούνται οπωροφόρα: μηλιές, αχλαδιές, κερασιές, ροδακινιές αλλά και καρυδιές, αμυγδαλιές και τα τελευταία χρόνια ακτινίδια.

Ζώνες βλάστησης

- Στα χαμηλότερα υψόμετρα στην ευμεσογειακή βλάστηση υπάρχουν αυτοφυή αρωματικά και φαρμακευτικά taxa όπως φασκόμηλο και θυμάρι.
- Η παραμεσογειακή βλάστηση στα μέσα υψόμετρα της περιοχής όπου εμφανίζονται δάση δρυός και δάση καστανιάς.
- Η ζώνη οξιάς που εμφανίζεται πάνω από την παραμεσογειακή ζώνη.

*taxa: ταξινομική ομάδα φυτών (υποείδους ποικιλίας) που εμφανίζεται μόνο σε μια συγκεκριμένη περιοχή.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΝΔΗΜΙΚΑ

Berberis Cretica

Η λατινική ονομασία του **βοτάνου** είναι **Berberiscretica**. Είναι φυλλοβόλος θάμνος που φτάνει σε ύψος το 1,5 μέτρο. Ανήκει στην οικογένεια των βερβεροειδών που περιλαμβάνει περίπου 450 ποικιλίες. Στη χώρα μας φύεται περισσότερο σε Μεσσηνία, Λακωνία και Βόρειο Ελλάδα. Φύεται σε πετρώδη εδάφη, στη ζώνη του έλατου και ακόμη ψηλότερα, σε ύψος 900-1500 μέτρα.

Το συναντούμε με τα ονόματα Λουτσιά, Γλυκαγκαθιά, Βερβερίδα, Ξαγκαθιά, Μυλκινιά, Μιλκίνι, Τρικκοκιά, Σταφύλι βλάχικο. Έχει φλοιό γκριζωπό και ξύλο σκληρό, κίτρινου χρώματος, στενά φύλλα, ακέραια και τρισιχιδή αγκάθια. Άνθη σε βότρες με τρία μικρά σέπαλα, 6 μεγάλα πέταλα κίτρινα και 6 μικρά νεκταροφόρα. Τα άνθη του φυτού, έχουν την ιδιότητα μόλις τα αγγίξει κανείς στη βάση τους, οι στήμονες να κλείνουν προς τον ύπερο και να μένουν εκεί για ένα χρονικό διάστημα, μέχρις ότου διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει κίνδυνος εξωτερικής προσβολής.

Το βότανο χρησιμοποιήθηκε εδώ και εκατονταετίες καθώς έχει θεραπευτικές ιδιότητες!

Κλέπκος Δημήτρης

Cyclamen graecum

Το **Κυκλάμινο το Γραικό** (*Cyclamen graecum*) με κοινή ονομασία **λαγουδάκι**, ανήκει στην οικογένεια Πριμουλίδες (Primulaceae) και είναι το πιο κοινό είδος κυκλάμινου στην Ελλάδα. Την ονομασία του άλλωστε την οφείλει στο γεγονός ότι συναντάται κυρίως στην Ελλάδα, καθώς και στα ανατολικά παράλια του Αιγαίου. Είναι πολυετές φυτό με μεγάλο κόνδυλο στην ρίζα από την οποία εκφύονται τα φύλλα και τα άνθη. Τα άνθη του είναι συνήθως ρόδινα και εντονότερα κόκκινα στην κάτω πλευρά τους. Τα φύλλα του είναι καρδιοειδή σκούρα πράσινα με όμορφες πρασινωπές ανοιχτόχρωμες αποχρώσεις σε συμμετρικούς σχηματισμούς. Το ύψος του φυτού δεν υπερβαίνει τα 15 εκατοστά. Η περίοδος ανθοφορίας του είναι από τον Σεπτέμβριο μέχρι και τον Νοέμβριο

Υπάρχουν 4 υποείδη συνολικά τα οποία είναι τα εξής:

Cyclamen graecum subsp. *graecum*, το οποίο συναντάται στα νησιά του Αιγαίου και τη Κρήτη

Cyclamen graecum subsp. *graecum* f. *album*, το οποίο συναντάται στη Πελοπόννησο και τη Κρήτη

Cyclamen graecum subsp. *anatolicum* letsw, το οποίο συναντάται στην ανατολική Τουρκία και τη Βόρεια Κύπρο

Cyclamen graecum subsp. *mindleri* Hildebr., το οποίο συναντάται στη δυτική Κρήτη

Ζαγγελίδης Νεόφυτος

Campanula incurva

Το όνομα καμπανούλα αναφέρεται σε μια ολόκληρη κατηγορία από πολυετή ή μονοετή φυτά, φυλλοβόλα ή αειθαλή, σε διάφορες διαστάσεις και αποχρώσεις.

Το μέγεθος της κάθε καμπανούλας διαφέρει, ανάλογα με το είδος ή την ποικιλία που θα επιλέξουμε. Υπάρχουν φυτά χαμηλά, μέτρια αλλά και ψηλά μέχρι και 1,8 μέτρα σε μέγεθος.

Κάθε καμπανούλα είναι διαφορετική, μα όλες αγαπούν τα κρύα κλίματα με δροσερό καλοκαίρι. Είναι φυτό αρκετά ανθεκτικό στο κρύο, όμως δεν αντέχει την πολλή ζέστη.

Αναπτύσσεται σε εδάφη με μέτρια σύσταση και καλή αποστράγγιση, έτσι ώστε το νερό να μην παραμένει γύρω από τις ρίζες ή τους βλαστούς του φυτού. Τα φύλλα, με την απαλή λεπτή υφή τους εναλλάσσονται μεταξύ των αποχρώσεων του ανοιχτού πράσινου-μπρονζέ ως και του σκούρου πράσινου.

Χαρακτηριστικό κι εντυπωσιακότερο μέρος όλου του φυτού είναι τα άνθη, σε σχήμα καμπανούλας ή μικρού αστεριού και χρωματισμούς από μπλε, ροζ, μωβ και λευκό.

Γιώργος Καμπέρης

ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ

Origanum vulgare

Η ρίγανη είναι αναγνωρισμένα πλέον ένα από τα δημοφιλέστερα και πολυχρησιμοποιημένα βότανα της ελληνικής γης. Αξιοσημείωτα είναι και τα αιθέρια έλαια που μας προσφέρει τα οποία περιέχουν φαινολικές ενώσεις όπως καρβακρόλη και θυμόλη. Εμφανίζει αντιμικροβιακή, αντιοξειδωτική και σπασμολυτική δράση ενώ χρησιμοποιείται και για διαταραχές στην αναπνοή, στο στομάχι, στο δέρμα κ.α. Σε άλλες μορφές μπορεί να χρησιμοποιηθεί εξωτερικά σε αποστήματα, αιμορροΐδες και πληγές. Ταυτόχρονα είναι ένα από τα κυριότερα μπαχαρικά της διεθνούς κουζίνας ενώ έχει διαπιστωθεί η ιδιότητα της **να ανοίγει την όρεξη**.

Λάκη Βάγια

Ballota acetabulosa

Ελληνική ονομασία: Βαλλωτή η κρατηροειδής, Βαλλωτή η οξυβαφώδης, Βαλλωτή η καλυκοφόρος

Το είδος *Ballota acetabulosa*, είναι είδος ανθοφόρου φυτού της οικογένειας *Lamiaceae*, ενδογενές στη Νοτιοανατολική Ελλάδα, την Κρήτη και τη Δυτική Τουρκία. Οι όρθιοι μαλλιαροί γκρι βλαστοί του μετατρέπονται σε στρογγυλεμένα γκριζοπράσινα φύλλα, τα οποία φέρουν σπείρες από μικρά ροζ άνθη με πράσινους κωνικούς κάλυκες στα τέλη του καλοκαιριού και το φθινόπωρο. Είναι ανθεκτικό στο φτωχό έδαφος και στην ξηρασία και για αυτό χρησιμοποιείται συχνά για εδαφοκάλυψη.

Οι αποξηραμένοι μίσχοι του *Ballota acetabulosa* - Λυχνάρακι συλλέγονται και χρησιμοποιούνται σαν ένα πλωτό φυτίλι για τη λάμπα πετρελαίου. Το φυτό από την αρχαιότητα, έχει χρησιμοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό στην παραδοσιακή ιατρική για τις βιολογικές του ιδιότητες όπως αντιμικροβιακές, αντιφλεγμονώδεις, αντισπασμωδικές, εντομοκτόνες, κατά της ελονοσίας κ.λ.π.

Περιγραφή

Αειθαλής, πολυετής πόα, της οικογένειας *Lamiaceae*, με ξυλώδη βάση, που μπορεί να πάρει τις διαστάσεις μικρού θάμνου, ύψους έως 60 cm.

Δαγγλής Μάριος

Calium Aparine

Το *Calium aparine* είναι βρώσιμο και εξαιρετικό λαχανικό. Είναι ετήσια πόα της οικογένειας Rubiaceae, με ύψος έως 1 μέτρο, με τετράγωνο βλαστό, με τέσσερις έντονες ακμές έχει μικρά άγκιστρα που κολλάνε εύκολα στα ρούχα και στο τρίχωμα των ζώων. Τα φύλλα του είναι λογχοειδή, 6-8 μαζί σε δακτύλιο και με την πάνω επιφάνεια με αγκιστροειδείς τρίχες.

Έχει άνθη λευκά, μικρά, και ανθίζουν από τον Απρίλιο-Οκτώβριο.

Είναι κοινό φυτό σε όλη τη χώρα, το συναντάμε σε φράκτες, σε παρυφές δασών, σε κήπους και σε όλες τις ακαλλιέργητες εκτάσεις.

Συλλέγονται για θεραπευτικούς σκοπούς όλα τα αέρια μέρη του φυτού, αποξηραίνονται και φυλάσσονται σε κλειστά βάζα. Για βρώση συλλέγονται τα φρέσκα φύλλα και οι φρέσκοι βλαστοί μαζί με τις ανθοκορυφές.

Γιάννης Κακνής

SONCHUS OLERACEUS

Ο Ζοχός (*Sonchus oleraceus*) με κοινή ονομασία ζοχός ο λαχανώδης, που έχει εισαχθεί ως ζιζάνιο σε όλο τον κόσμο διότι εμποδίζει τις καλλιέργειες, είναι ένα είδος που κυρίως ζει σε καλλιεργημένα χωράφια, λιβάδια, σε άκρες δρόμων και αποβλήτων. Το συναντάμε και συλλέγεται από τις αρχές μέχρι το τέλος της άνοιξης.

Είναι μονοετές ποώδες φυτό, με ύψος που φτάνει το 1 μέτρο, έχει όρθιο βλαστό, γραμμωτό, με λίγες διακλαδώσεις. Η ρίζα του ζοχού είναι παχιά, βαθιά, απλή ή διακλαδισμένη. Η ρίζα, οι βλαστοί και τα φύλλα του είναι γενικά λεία, εναλλασσόμενα, απλά, τα ανώτερα λειροειδή ή πτεροσχιδή ή πτερόλοβα. Επίσης ο κύκλος ζωής του είναι μονοετής.

Περιέχει βιταμίνη C και βιταμίνη K, πολυφαινόλες, φλαβονοειδή, ω-3 λιπαρά οξέα και είναι πλούσιος σε α-λινολενικό οξύ, συστατικά που συνεισφέρουν σημαντικά στην αντιοξειδωτική ικανότητα του οργανισμού. Έχει φαρμακολογικές δράσεις όπως αντιοξειδωτική, αντιδιαβητική, αντιφλεγμονώδη, αντιπυρετική, αντιλοχική.

Γαϊτάνης Κωνσταντίνος

PLUMBAGO EUROPAEA

Η λατινική ονομασία του φυτού προέρχεται από την λατινική λέξη "plumbum" που σημαίνει μόλυβδος. Ο Πλίνιος θεωρούσε πως η χρήση του φυτού μπορούσε να βοηθήσει σε δηλητηριάσεις από το μέταλλο. Το φυτό περιέχει πλουμπαγκόνη, που ερεθίζει το δέρμα και του δίνει καστανό-κίτρινο χρώμα. Η ρίζα του φυτού ακόμη και σήμερα χρησιμοποιείται στην Γαλλία από την λαϊκή ιατρική για τον πονόδοντο. Το φυτό αναπτύσσει πολλά άνθη στην άκρη των βλαστών με χρωματισμό που παίζει μεταξύ του ροζ και του μπλε. Στο Κιλκίς, και όχι μόνο, αναπτύσσεται σε αρκετά σημεία, συνήθως κοντά σε δρόμους και σε σημεία που συγκεντρώνονται νερά.

Cistus creticus

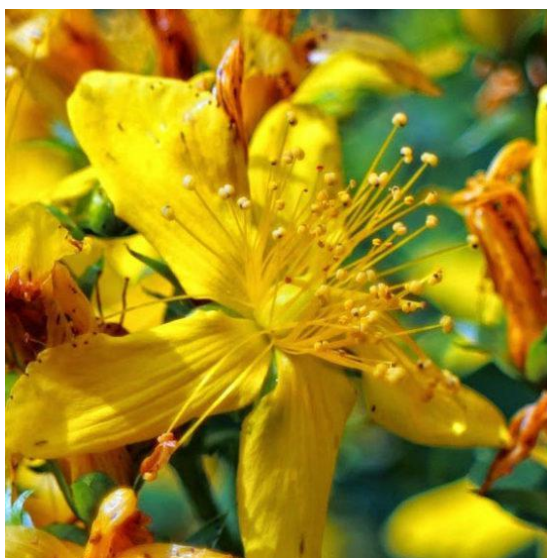
Το *cistus creticus* ή λά(β)δανο, είναι θάμνος με 30-50 εκατοστά ύψος. Τα άνθη είναι μοβ και φύονται στις κορυφές των τρυφερών κλώνων, έχουν πέντε πέταλα πλατιά, μακριά και πάντα τσαλακωμένα. Αντίθετα, τα φύλλα του φυτού είναι λογχοειδή με κυματώδη, κράσπεδα, τριχωτά, νευρώδη στην πάνω επιφάνεια και γυρισμένα προς την βάση με χρώμα βαθύ πράσινο. Η ρίζα είναι πολύ σκληρή, ξυλώδης, λευκή εσωτερικά, κοκκινωπή εξωτερικά, με πολλά τριχοειδή ριζίδια. Οι βλαστοί είναι τραχείς, διηρημένοι σε πολλούς κοκκινωπούς κλώνους και οι πιο τρυφεροί από αυτούς είναι τριχωτοί με χρώμα λευκό πράσινο. Είναι ένα φυτό που ήταν γνωστό από την αρχαιότητα γιατί χρησιμοποιείται ως αλοιφή και ως θυμίαμα. Συγκεκριμένα υπάρχουν αναφορές για αυτό από τους αρχαίους Αιγύπτιους, τους αρχαίους Έλληνες, από τον ιωνικό πολιτισμό, τους Ρωμαίους κ.α. μέχρι τα τέλη του 18^{ου} αιώνα, το λάβδανο θεωρείται ένα από τα πιο σπουδαία φάρμακα. Σύμφωνα με τους σύγχρονους βοτανοθεραπευτές το λάδανο έχει αντιφλεγμονώδη και αντιδιαρροϊκή δράση, είναι σπασμολυτικό, αποχρεμπτικό και αντικαταρροϊκό. Έχει καταπραϋντικές ιδιότητες και χρησιμοποιείται για την αϋπνία, τη διάρροια και τον πονόδοντο.

Πέτρος Λαζαρίδης και Ιάσωνας Καλφόγλου

Hypericum Perforatum

Το Υπερικόντο διάτρητον ή κοινώς το βάλσαμο, είναι ανθοφόρο φυτό του γένους Υπερικόν, της οικογένειας Υπερικίδες. Οι ιδιότητες του το κατατάσσουν σε ένα από τα πολύ σημαντικά για τον άνθρωπο θεραπευτικά βότανα. Έχει αποδειχθεί πως έχει ενθαρρυντικά αποτελέσματα στην αντιμετώπιση της ήπιας και μέτριας κατάθλιψης και άλλων ψυχικών και νευρολογικών διαταραχών. Επιπλέον η αποτελεσματική αντιμετώπιση δερματολογικών προβλημάτων, η επούλωση πληγών και η ενίσχυση του ανοσοποιητικού συστήματος είναι κάποιες ακόμα θεραπευτικές ιδιότητές του που είναι αξιοσημείωτο να αναφερθούν.

Καραγεωργίου Αλέξανδρος

LAVANDULA STOECHAS

Η *Lavandula stoechas*, η ισπανική λεβάντα ή λεβάντα με κορυφή ή η γαλλική λεβάντα είναι ένα είδος ανθοφόρου φυτού της οικογένειας *Lamiaceae*, που απαντάται εγγενώς σε πολλές μεσογειακές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Γαλλίας, της Ισπανίας, της Πορτογαλίας, της Ιταλίας και της Ελλάδας.

Είναι ένας αειθαλής θάμνος που συνήθως φτάνει σε ύψος μεταξύ 30 και 100 cm και περιστασιακά μέχρι 2 m στο υποείδος *L.* Τα φύλλα του είναι μήκους 1–4 cm, γκριζωπά και μυρωδάτα. Τα κάτω άνθη σχηματίζουν ένα σφιχτό ορθογώνιο σε διατομή. Το στέμμα είναι μαύρο-ιώδες, μήκους έως 8 mm. Τα άνθη, που εμφανίζονται στα τέλη της άνοιξης και στις αρχές του καλοκαιριού, είναι ροζ έως μοβ. Ανθίζει την άνοιξη και αρχές του καλοκαιριού, από το μήνα Μάρτιο στον ιθαγενή βιότοπό του, ανάλογα με το κλίμα στο οποίο αναπτύσσεται.

Το λατινικό επίθετο *stoechas* προέρχεται από το ελληνικό *stoichas* που σημαίνει «σε σειρές». Είναι και η ελληνική ονομασία αυτού του είδους. Αυτό το είδος είναι πιο τρυφερό από την κοινή λεβάντα, είναι λιγότερο ανθεκτικό στον παγετό, αλλά πιο σκληρό και πιο ρητινώδες στα έλαιά του. Είναι ανθεκτικό μέχρι τους $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$. Τα άνθη χρησιμοποιούνται στην αρωματοθεραπεία για την παρασκευή αφεψημάτων και αιθέριων ελαίων. Από την εισαγωγή του στην Αυστραλία, έχει γίνει ένα χωροκατακτητικό είδος, ευρέως διαδεδομένο στην ήπειρο.

Καμπούρης Βασίλης

Malva sylvestris

Τι είναι:

Η μολόχα είναι το συνηθέστερο είδος Μαλάχης. Είναι ιδιαίτερα διεσπαρμένο φυτό σε όλη την λεκάνη της Μεσόγειου και σε αλλά πολλά μέρη.

Παραδοσιακή ιατρική:

Στην παραδοσιακή ιατρική η χρήση της μολόχας μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως φαγώσιμο και ως θεραπευτικό φυτό. Επίσης τα φύλλα της μολόχας τρίβονται σε μέρος που πονά από το άγγιγμα της τσουκνίδας με αποτέλεσμα να σταματήσει ο πόνος

Άλλα είδη

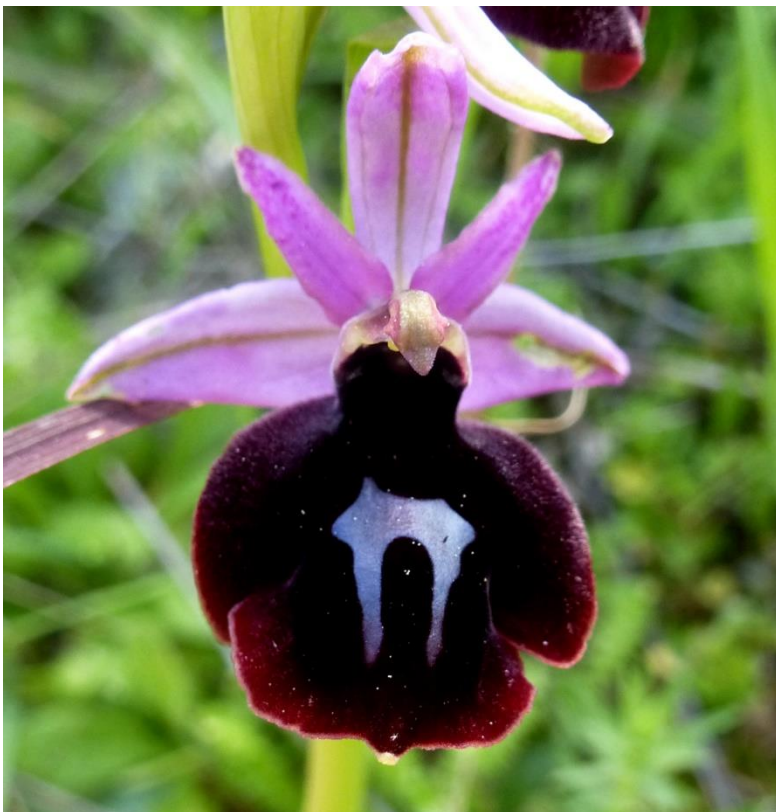
- Μαλάχη η κρητική (*Malva cretica*)
- Μαλάχη η μόσχοσμος (*Malva moschata*)
- Μαλάχη η αγρία (*Malva sylvestris*)
- Μαλάχη η αμελημένη (*Malva neglecta*)
- Μαλάχη η μικρανθής (*Malva parviflora*)
- Μαλάχη η μικρά (*Malva pusilla*)
- Μαλάχη η αιγυπτία (*Malva aegyptia*)

Μπόζιας Θωμάς

ΟΡΧΙΔΕΕΣ

Ophrys Ferrum equinum

Κοινή ονομασία: Horse-shoe orchid

Οικογένεια: Orchidaceae

Περιγραφή: Μια ορχιδέα που μπορεί να φθάσει και τα 40 εκατοστά ύψος. Τα φύλλα είναι ωσειδή επιμήκη, γυαλιστερά χωρίς κηλίδες, σαρκώδη με ανοιχτό πράσινο χρώμα, έως 15 εκατοστά μήκος. Η ταξιανθία είναι αραιή και φέρει έως 8 άνθη. Τα εσωτερικά και εξωτερικά μέρη του περιγονίου είναι ροζ εκτός από το χείλος. Το χείλος είναι ευρύ, ακέραιο τις περισσότερες φορές, με γκρίζα ιώδη τριχίδια στους ώμους, και γαλάζιο γυαλιστερό θυρεό χωρίς λευκή γραμμή. Ο θυρεός σχηματίζει πέταλο, που έδωσε και το όνομα στο είδος, ή κύκλο και δεν φτάνει ποτέ ως την βάση του χείλους. Η απόφυση είναι μικρή. Ανθίζει κυρίως από Μάρτιο έως Μάιο.

Βιότοπος: Ποώδη λιβάδια, πρανή, προτιμά καλά στραγγισμένα εδάφη χαμηλής γονιμότητας και περιοχές με μερική σκιά έως 1100 μέτρα.

Εξάπλωση-Καταγωγή: Απαντάται σε όλη την Ελλάδα, αλλά μπορεί να υπάρχουν μεγάλα κενά στην εξάπλωσή της

Μπαρουτέ Νικολέτα

Orchis italica

Η **Orchis italica**, ή **ορχιδέα γυμνού άνδρα** ή η **ιταλική ορχιδέα**, είναι ένα είδος

ορχιδέας που προέρχεται από τη λεκάνη της Μεσογείου.

- Παίρνει το κοινό του όνομα από το λοβωτό χείλος (labellum) κάθε λουλουδιού που μιμείται το γενικό σχήμα ενός γυμνού άντρα.
- Στην Ιταλία, πιστεύεται ότι η κατανάλωση του φυτού ευνοεί την αρρενωπότητα. Προτιμά τη μερική σκιά και το χαμηλό θρεπτικό έδαφος. Ανθίζει τον Απρίλιο. Το *Orchis italica* μεγαλώνει έως και 50 εκατοστά σε ύψος, με έντονα ροζ, πυκνά συγκεντρωμένα άνθη.

Περισσότερες πληροφορίες: Η *Orchis italica* βρίσκεται συνήθως σε μεγάλες ομάδες στην περιοχή της Μεσογείου. Τα πιο συνηθισμένα μέρη στα οποία φυτρώνει είναι στις περιοχές της νοτιοδυτικής Ευρώπης (Βαlearίδες Νήσοι, Πορτογαλία , Σαρδηνία και Ισπανία), νοτιοανατολικής Ευρώπης (Αλβανία, Ελλάδα, Ιταλία, Κρήτη, Σικελία και χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας), δυτικής Ασίας (Κύπρος , Ανατολικό Αιγαίο), όπως και στα νησιά: Λίβανος, Συρία, Ισραήλ, Παλαιστινιακά Εδάφη και Τουρκία) και στη βόρεια Αφρική (Αλγερία, Λιβύη, Μαρόκο και Τυνησία).

Κωνσταντινίδου Αγγελική

Neotinea Lactea

Μία αυτοφυής, άγρια ορχιδέα εξαιρετικής ομορφιάς, της οικογένειας Orchidaceae. Τη συναντάμε, σε πετρώδης πλαγιές και συγκεκριμένες τοποθεσίες, φρυγανότοπους του λόφου Μπαθίστα. Το άνθος της είναι ροζ ή ακόμη και λευκό με ρόδινα στίγματα σε διάφορα σχέδια. Οι άκρες του άνθους είναι κυματιστές, και συνολικά δίνει την εντύπωση ανθρώπου με κοντά πόδια.

Η Lactea στην περιοχή μας ανθίζει από τα μέσα Φεβρουαρίου έως αρχές του Μάρτη.

Είναι ένα φυτό σπάνιο, που χρήζει προστασία από κινδύνους που προέρχονται πρώτα και κύρια από τις γνωστές ανθρώπινες δραστηριότητες.

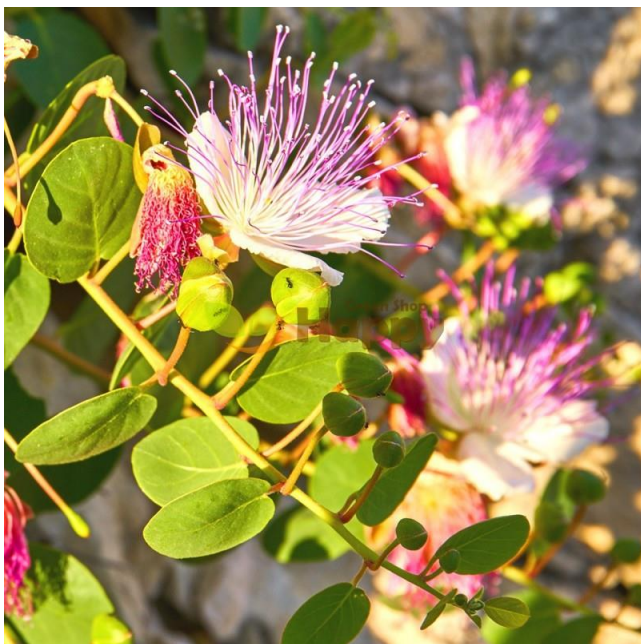
Τέλος, είναι είδος προστατευόμενο από την νομοθεσία, και κινδυνεύει από εξαφάνιση.

Λάκη Έφη

ΣΤΗΝ ΑΚΤΗ

Glaucium flavum

Το γλαύκιο το κίτρινο (*Glaucium flavum*), με κοινή ονομασία κίτρινη παπαρούνα, ανήκει στην οικογένεια Papaveraceae (Μηκωνοειδή) και είναι είδος κυρίως παραθαλάσσιο κατά μήκος των ακτών της Μεσογείου, του Ατλαντικού και της Μαύρης Θάλασσας.

Είναι διετής ή πολυετής γλαυκή πόα. Διακρίνεται από τα τέσσερα μεγάλα πέταλα, κίτρινου ή πολύ σπάνια κόκκινου χρώματος, κάποιες φορές με μια μαύρη κηλίδα στη βάση. Ανθίζει από τα τέλη Μαρτίου μέχρι τις αρχές Ιουνίου.

Πρόσφατες μελέτες έδειξαν ότι το εκχύλισμα της κίτρινης παπαρούνας περιέχει γλαυκίνη, μια χημική ουσία η οποία ενθαρρύνει τα υπάρχοντα λιποκύτταρα να απελευθερώσουν λίπος, εμποδίζει την ανάπτυξη νέων λιποκυττάρων, μειώνει την κατακράτηση νερού από τα κύτταρα και συγχρόνως ευνοεί την παραγωγή νέων ινών κολλαγόνου από τους ινοβλάστες. Λόγω των ιδιοτήτων της γλαυκίνης, το εκχύλισμα κίτρινης παπαρούνας χρησιμοποιείται τελευταία σε πολλές αντικυτταριτιδικές και συσφιγκτικές καλλυντικές συνθέσεις. Θεωρείται ασφαλές συστατικό για καλλυντική χρήση.

Δημήτρης Βασιλείου

Crithmum maritimum

- Το Crithmum είναι ένα μονοειδές γένος ανθοφόρων φυτών της οικογένειας καρότων Apiaceae , με μοναδικό είδος Crithmum maritimum , γνωστό ως ροκ σαμπείρι ,θαλάσσιο μάραθο ή σαμπείρι . Το όνομα " σαμφείρι " χρησιμοποιείται επίσης για πολλά άλλα άσχετα χυμώδη αλόφυτα είδη παράκτιων φυτών.
- Ο θαλάσσιος μάραθος, ή ο βράχος ζαμφίρης, είναι ένα βρώσιμο άγριο φυτό. Βρίσκεται στις ακτές σε μεγάλο μέρος της Ευρώπης (βόρεια προς τα βρετανικά νησιά), τη Μακαρονησία , τμήματα της Δυτικής Ασίας και της Βόρειας Αφρικής στον Ατλαντικό, τη Μεσόγειο και τις ακτές της Μαύρης Θάλασσας.

Περισσότερες πληροφορίες: Στην Αγγλία, το ροκ σαμφείρι καλλιεργείται σε κήπους, όπου αναπτύσσεται εύκολα σε ένα ελαφρύ, πλούσιο έδαφος. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η εκρίζωση άγριων φυτών είναι παράνομη βάσει του νόμου περί άγριας ζωής και υπαίθρου. Το ανακτημένο κομμάτι γης που γειτνιάζει με το Ντόβερ , που ονομάζεται SamphireHoe, πήρε το όνομά του από το βράχο σαμπείρι. Η γη δημιουργήθηκε από λάφυρα από τη σήραγγα της Μάγχης , και το βράχο ζαμφείρι συλλέγονταν από τα γειτονικά βράχια.

Μιχαήλ Μπέλτσης

Capparis spinosa

Το υπέροχο άνθος της Κάπαρης εμφανίζεται την άνοιξη ομορφαίνοντας τα ξερά και άγονα τοπία αλλά και τις παραλίες. Τα λουλούδια της κάπαρης πριν ανοίξουν, στο στάδιο που είναι ακόμα οφθαλμοί, μαζεύονται και τοποθετούνται σε αλατισμένο νερό με ξύδι αποτελώντας τη γνωστή κάππαρη του εμπορίου.

Ανήκει στην οικογένεια Capparidaceae, είναι πολυετής αγκαθωτός θάμνος με τρυφερούς βλαστούς που απλώνουν στο έδαφος μέχρι και 1,5 μέτρο.

Τα φύλλα της είναι εναλλασσόμενα, παχιά, λεία, γκρίζο-πράσινα και έχουν σχήμα στρογγυλό, ωειδές με μικρά κίτρινα αγκάθια στη βάση. Τα άνθη της είναι μεγάλα, σε μακριούς ποδίσκους, γλυκά αρωματικά, εντυπωσιακά, τέσσερα λευκά ή βιολετί πέταλα, με μεγάλους βιολετί στήμονες, και ένα στίγμα που συνήθως αναπτύσσεται πολύ πιο πάνω από τους στήμονες.

Ζιάκας Δημήτρης

Cakile maritima

Η Κακίλη η παράλια (*Cakile maritima*) ή αλλιώς “Ρόκα της θάλασσας” ανήκει στην οικογένεια των Σταυροφόρων ή Σταυρανθών στην οποία ανήκουν επίσης πολλά γνωστά μας λαχανικά όπως το λάχανο, το κάρδαμο και η ρόκα. Η Κακίλη η παράλια παρατηρείται στις ακτές της Μεσογείου και του Ατλαντικού, ενώ στην Ελλάδα υπάρχει σε όλες τις κοντινές στη θάλασσα περιοχές της χώρας. Τα είδη αυτά είναι πολύ καλά προσαρμοσμένα στις δύσκολες περιβαλλοντικές συνθήκες που επικρατούν στους αμμόλοφους. Είναι ανθεκτικά στις υψηλές μεταβολές αλατότητας, καθώς και στην έλλειψη υγρασίας, ειδικά κατά το καλοκαίρι και έχουν πολύ εκτεταμένες και βαθιές ρίζες ώστε να συγκρατούν το έδαφος και να φτάνουν στο επίπεδο του υδροφόρου ορίζοντα. Δυστυχώς όμως, τα σημεία που αναπτύσσονται, αποτελούν και τα σημεία που επισκέπτονται και δραστηριοποιούνται οι λουόμενοι το καλοκαίρι, με αποτέλεσμα να απειλούνται όλο και περισσότερο. Το *Cakile maritima* ανθίζει από τα μέσα Φεβρουαρίου μέχρι τον Νοέμβριο. Τα άνθη τους είναι λευκά συνήθως και πιο σπάνια μωβ και το μήκος τους είναι περίπου 8 χιλιοστά. Τα φύλλα τους είναι παχιά και σαρκώδη. Τέλος, ο καρπός είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικός, ξιφοειδούς σχήματος, αποτελείται από πολλά τμήματα και έχει δύο αντίθετα κέρατα στη βάση.

Βογιατζής Δημήτρης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Neotinea lactea μια σπάνια και άγρια ορχιδέα!

Origanum vulgare ένα από τα δημοφιλέστερα και πολυχρησιμοποιημένα βότανα της ελληνικής γης.

Ετήσια πόα

Αιθαλής θάμνος

Φυτό ανθεκτικό στο κρύο

Μολόχα, το πιο
συνηθισμένο φυτό

ΠΗΓΕΣ

<https://herb.gr/index.php/catalog/product/view/id/701/s/loutsia/category/24/>

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%85%CE%BA%CE%BB%CE%AC%CE%BC%CE%B9%CE%BD%CE%BF_%CF%84%CE%BF_%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%B9%CE%BA%CF%8C

<https://mea-colpa.com/liga-gia-tin-kampanoyla-campanula-isophylla/>

<https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/>

<https://pelionroutes.com/to-pilio/chlorida/>

<http://florakristonia.blogspot.com/2011/10/plumbago-europaea-l.html>

https://el.wikipedia.org/wiki/Ballota_acetabulosa

<https://www.agriamanitaria.gr/ballota-acetabulosa->

<https://www.agriamanitaria.gr/galium-aparine>

<https://www.agriamanitaria.gr/galium-aparine>

https://en.wikipedia.org/wiki/Sonchus_oleraceus

<http://florakristonia.blogspot.com/2011/10/plumbago-europaea-l.html>

https://en.wikipedia.org/wiki/Cistus_creticus

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%AC%CE%BB%CF%83%CE%B1%CE%BC%CE%BF>

https://en.wikipedia.org/wiki/Lavandula_stoechas

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%BF%CE%BB%CF%8C%CF%87%CE%B1>

https://en.wikipedia.org/wiki/Ophrys_ferrum-equinum

https://en.wikipedia.org/wiki/Orchis_italica

<https://www.greekflora.gr/el/flowers/1199/Neotinea-lactea>

http://xlorida.blogspot.com/6014/03/neotinea-lactea_11.html

<https://skingurus.gr/ingredients-a-to-z/show/?ing=120>

https://el.m.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%BB%CE%B1%CF%8D%CE%BA%CE%B9%CE%BF_%CF%84%CE%BF_%CE%BA%CE%AF%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%BD%CE%BF

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%81%CE%AF%CF%84%CE%B1%CE%BC%CE%BF>

<https://www.agriamanitaria.gr/capparis-spinosa>

<https://www.kykeon-eleusis.com/>

www.wikipedia.com

Ονόματα μαθητών που συμμετείχαν:

Βασιλείου Δημήτρης
Βογιατζής Δημήτρης
Γαϊτάνης Κωνσταντίνος
Δαγκλής Μάριος
Ζαγγελίδης Νεόφυτος
Ζιάκας Δημήτρης
Ιορδανίδης Χρήστος
Κακνής Γιάννης
Καλφόγλου Ιάσοντας
Καμπέρης Γιώργος
Καμπούρης Βασίλης
Καραγεωργίου Αλέξανδρος
Κλέπκος Δημήτρης
Κωνσταντινίδου Αγγελική
Λαζαρίδης Πέτρος
Λάκη Βάγια
Λάκη Έφη
Μπαρουτέ Νικολέτα
Μπέλτσης Μιχαήλ
Μπόζιας Θωμάς